

Úgy érkezik, olyan lendülettel, akár egy fideszes politikus. Készséges és udvarias, minden mozdulatában elegáns, mint egy főrend. „Igazán?”- kiált föl, ha fontos információhoz jut. „Nagyon örülök”- mondja, amikor megtudja, hogy húsz percig fogom faggatni. ... Azután föl pattan a fotelből, kezét nyújt, s ugyanígy sorban mindenkinek, a televíziós stáb összes tagjának, a sofőrnek, az ajtónálló őrnek is. Ami közben történt? Az egy interjú Habsburg Ottóval a régió köztársasági megbízottjának irodájában.

– Képviselő úr, ön éppen itt, Szegeden és épp a Délmagyarországnak nyilatkozta azt, hogy személyiségéből száz százalék a homo politicus. Bocsásson meg, hogy vitatkozom, de az ön szókimondása és a politikusokról alkotott képünk szinte összeférhetetlen.

– Nézze, nekem valóban külön véleményem van a szókimondás és a politikus kapcsolatáról, utóbbi szerepéről. Én ugyanis úgy tartom – mint a néhai Franz Josef Strauss –, hogy a politikusnak kötelessége azt mondani, amit gondol, mivel a választópolgárnak jogában áll tudni, hogy mi a valódi véleménye a választható politikusnak. Innen nézve természetes dolog az én szókimondásom.

– Ez mégsem olyan természetes, ha a politikus nyilatkozata, jelen esetben az ön Szerbiát bíráló véleménye kockázatot jelent magára a politikusra.

– Én akkor is azt mondom, hogy erről az úgyról és minden más témáról is őszintén és nyíltan kell beszélni. Nem dolgozunk, hogy allegóriákba burkoljuk a mondanókat, amikor ezerszám pusztulnak az emberek Horvátországban. Ami tehát a politikus dolga: vállalni saját véleményét, hogy ez a nézet ossza meg a szavazópolgárokat, ne pedig valamiféle fiktív rokon- vagy ellenszenv. Strauss is ezen az elven dolgozott, ezért csodálták és tagadták is sokan. De a többség mellette állt.

– És ami a mai kockázatvállalását illeti?

– Egyértelműen ki kell jelenteni, hogy Szerbia intervenciót folytat Horvátország ellen. Minden politikus, legyen az holland vagy amerikai külügyminiszter, hibát követ el, ha nem határolja el magát a szerb fegyverek szavától, sőt akkor is – mint például Baker tette –, ha Jugoszláviáról vagy egységes Jugoszláviáról beszél. Ha demokraták vagyunk, a horvátok önrendelkezési jogára szavazunk. Ha totalitárius ideáink vannak, akkor a tábornokokra és a kommunista restauráció civil embereire voksolunk. Horvátország és Szlovénia az európai népek méltóságával nyilvánította ki szabad akaratát, tehát nekünk kötelességünk ezt a döntést tiszteletben tartanunk.

– Van-e tapintható véleménykülönbség az Európa Tanács és az Európa Parlament között a jugoszláv válságot érintően?

– A nyugat-európai kormányokat képviselő Európa Tanács szerintem nagyon rossz úton jár. Megmondom őszintén, elég sok és heves vitám volt már azokkal a külügyminiszterekkel, akik sem Európát, sem pedig saját népüket, de még a kormányaikat sem tudják jól képviselni. Vagyis a külügyminiszterek lelkén több ezer ember lelke szárad. És az Európa Parlament? Mi, választott képviselők igyekszünk nyomást gyakorolni a nemzeti kormányokra, ám itt egységes európai fölépésre van szükség.

– Hogy látja: hol van ebben a zűrzavaros Európában Magyarország helye?

– Nem érdemes kultúrtörténeti fejtegetésbe kezdeni, inkább nézzük a tényeket. November végéig nyélbe

Csak egységes Európában szabad gondolkozni Habsburg Ottóval beszélget Dlusztus Imre

Én mindig megdöbbenve hallom, ha egy magyar ellenzéki politikus külföldön szidja a kormányt.

Az, hogy ő személy szerint, vagy a pártja hogyan gondolkodik az Antall-kabinettről, Magyarország és a hazai politikai élet belügye.

Az, hogyan szidja és támadja a kereszténydemokrata koalíciót az Országgyűlésben, szintén belügy, mégpedig igen kívánatos és üdvözlendő dolog, hiszen ez a demokrácia lényege. De az országhatáron túl a liberális vagy szocialista politikusnak kötelessége a többség akaratóból megválasztott kormány álláspontját képviselni. Erről szólnak a játékszabályok.

fogunk ütni egy együttműködési szerződést az európai közösséggel, mivel 17-én és 18-án vélhetően minden részletkérdésben meg fogunk egyezni. Ha aláírtuk az egyezményt, jöhet a ratifikálás. Talán már januárban dönteni fog a magyar nemzetgyűlés, s remélem, hogy az EP is ez idő tájt törvényerőre emeli ezt az egyezséget.

– Úgy tudom, a magyarországi helyzetet, és az első itteni tárgyalássorozatot értékelő Európa Parlament-i bizottsági jelentést nagy

tetszéssel és meglepéssel fogadták.

– Talán nem véletlen, mivel az első delegációt én vezettem és a jelentést is én írtam.

– És ezt a plénum egyhangúlag fogadta el.

– Igen, mivel Magyarország megítélése nagyon jó az EP-ben. De még így is szenzációnak mondható, hogy a parlament egyhangú döntést hozott: a kommunisták, a kereszténydemokraták, a liberálisok és a szociáldemokraták ugyanúgy szavaztak.

– Egy országot bevinni az Európa Parlamentbe: speciális politikusi gyakorlatot is igényel.

– Nézze, ez nekem már a harmadik ilyen feladatom. Spanyolország és Görögország integrálásában vettem részt, tehát ismerem a követelményeket. De azt mindenképp el kell mondanom, hogy a magyar kormány nagyon jól dolgozik ezen a téren.

– Külföldön szolgáló ismerőseimtől egybehangzóan szól a panasza, hogy a Magyarországról érkező ellenzéki delegációk, parlamenti- vagy pártküldöttségek nem éppen az európai normák szerint képviselik a hivatalos magyar kormányt, és ezért Magyarország érdekeit.

– Nagyon jó, hogy ezt a problémát említi, mert hasonlóak a tapasztalataim. Azt viszont el kell mondjam, hogy az Európa Parlamentbe érkező delegációk nagyon

politikusan és színvonalasan tárgyalnak. Itt sohasem érezni, ki jött a fiatal demokratáktól vagy a szocialistáktól.

– Ön a második világhéges alatt washingtoni emigrációjában döbrent rá arra, hogy csakis egységes Európában szabad gondolkozni. Mik ma az esélyek?

– Európa és az egységesülés lendületben volt az utóbbi néhány évben, ám a jugoszláv válság megakasztotta ezt a folyamatot. Mint mindenben, a közös kontinens kérdésében is egységre jutottak – legalábbis a globális kérdésekben – az európai nemzetek. És most jön a neheze: a részletkérdések tisztázása.

– Hadd maradjunk Washingtonban még! Ön ott Ekhardt Tiborral, a nagy kiszagda politikussal szoros együttműködést kezdett.

– Igen, és meg kell mondom, ma is mind a kiszagdákkal, mind a kereszténydemokratákkal jó kapcsolatra törekszem. Ekhardt óriási államférfi volt, aki ma nagy hasznára lenne az országnak. Kár, hogy csak Amerikában dolgozhatott a hazájáért.

– Ön a bajor CSU listáján jutott be az EP-be, háromszor egymás után. Ennek ellenére nem párt-politikusnak, hanem inkább az európai érdekek képviselőjének tartják. Francia ügyvezetőnk fogalmazott úgy, hogy az egységes Európának ilyen elnökre lenne szüksége, mint amilyen Habsburg Ottó.

– Nagyon kedves tőle, hogy így gondolja. Azt hiszem, nem én leszek az első elnök, hanem talán éppen egy nagy francia politikus. De nem is ez a lényeg, hanem az, hogy a nagy vállalkozás sikerüljön.

– Családi albumunkban megőriztünk egy fotót: tizennyolc éves királyfi díszmagyarban.

– Ez talán én vagyok?

– Pontosan.

– Igen, az a kép a születésnapomon készült. Családunkban hagyomány volt ez, s mivel szegény édesapám belénk nevelte a magyarság szeretetét, teljesen természetesen hordtam ünnepi alkalmakkor a díszmagyart. Nézze, az Európa Parlamentben egyelőre én vagyok az egyetlen magyarul tudó képviselő. Ezért időről időre, a lehető leggyakrabban, pontosabban: minden évben tizenkétszer magyarul beszélnek a plénumon, hogy kifejezzem: Magyarországnak nem csupán Európa térképén, hanem a szívemben is létezik.

– Gyakran látogat immár hazánkba, vannak közvetlen tapasztalatai. Milyennek ítéli a magyar politikai életet?

– Tudom, hogy sokan szomorúan látják a parlamenti csatározásokban a széthúzást. Én mégis azt mondom, ez a természetes, ez a hevesség, olykor ez az indulat. Meglátják, a politikai pártok rövidesen át fognak alakulni, a hangvételük és a szerkezetük is más lesz. Természetes, hogy a magyar ember itt és most nem elégedett, de aki máshonnan érkezik, dinamikus változásokat lát, és én például nagyon elégedett vagyok azzal, ami rövid idő alatt történt.

– A nyakkendőjén az Európa Parlament betűjele látható. Mit jelképez?

– Nézze kérem, én biztos vagyok abban, hogy nekünk magyaroknak ebben van a jövőnk. Én már elég idős vagyok, de nagyon bízom abban, hogy látni fogom, amikor a magyar képviselők bevonulnak az európai parlamentbe.

– Két és fél éve készítettem önnek egy interjút, akkor arra kértem, üzenjen valamit a Délmagyarország olvasóinak. Akkor, a rendszerváltás elején azt mondta: „Legyenek elővigyázatosak!”

És most mit üzen?

– Legyenek optimisták, bizzanak a jövőben! És ma is mondom: legyenek elővigyázatosak, hiszen már bombák is hullottak magyar földre.

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ